

Beslut 2017-11-21

Länsstyrelsen
Stockholm

Tullviksbäckens naturreservat

Norrtälje kommun

Beslut om utvidgning av Tullviksbäckens naturreservat i Norrtälje kommun

(6 bilagor)

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Tullviksbäcken
Kommun	Norrtälje
Naturvårdsregister-ID	2000881
Socken	Väddö
Naturgeografisk region	Roslagens kust/skärgård (25a)
Läge	Reservatet ligger på norra Väddö cirka 35 km norr om Norrtälje.
Fastigheter (som berörs av utvidgningen av reservatet)	Delar av Fjäll 2:29, Fjäll 2:30 och Fjäll 2:289
Fastighetsägare	Enskilda
Areal (utvidgning)	41,7 hektar varav 7,5 hektar hav
Areal (efter utvidgning)	238,8 hektar
Reservatsförvaltare	Länsstyrelsen i Stockholms län

BESLUT

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken beslutar Länsstyrelsen att utvidga Tullviksbäckens naturreservat till att omfatta det område som angivits på bifogade kartor (bilaga 1 och 2).

För den ursprungliga delen av naturreservatet ska tidigare syfte, föreskrifter och skötselplan fortsätta gälla enligt Länsstyrelsens beslut den 1 februari 1989 (dnr. 11.121-91-71, bilaga 3) samt den 9 april 1999 (dnr. 18510-1997-2857, bilaga 4). Dessa beslut ska således alltjämt gälla parallellt med föreliggande beslut.

Syftet för den tillkommande delen av Tullviksbäckens naturreservat ska vara att bevara den naturskogsliknande skogen med dess skyddsvärda växt och djurliv och att bevara Tullviksbäcken med biflöden som reproduktionsområde för havsöring. Området ska vara tillgängligt för friluftslivet på ett sätt som inte äventyrar naturvärdena.

BESLUT

Datum
2017-11-21

Beteckning
5112-24543 -2012
0188-02-038

Syftet ska uppnås genom att:

- områdets skogsmark i huvudsak lämnas utan åtgärder, med undantag för begränsad naturvårdande skötsel,
- området skyddas från anläggningar och andra exploateringsföretag,
- bebyggelse eller större anläggningar på land eller i vatten inte ska tillkomma,
- oexploaterade vattenområden bevaras fria från nya anläggningar.

Prioriterade bevarandevärden

- den senvuxna barrnaturskogen med sin värdefulla kryptogamflora,
- den biologiska mångfalden med de rödlistade arter som är knutna till den gamla skogsmiljön.

Reservatsföreskrifter

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdes-skydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla inom den tillkommande delen av reservatet.

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområde

I tillkommande del av naturreservatet är det förbjudet att:

1. bedriva täktverksamhet,
2. anordna upplag, avfallstipp eller liknande annat än tillfälligt i samband med reservatets skötsel,
3. uppföra helt ny byggnad, med undantag för mindre bod (4 – 8 m²) för förvaring av bland annat fiskeredskap, åror etc vilken kan få uppföras efter Länsstyrelsens tillstånd under förutsättning att ev övriga erforderliga dispenser och tillstånd erhålls,
4. anlägga brygga, campingplats eller liknande anläggning,
5. kalka, använda kemiska bekämpningsmedel eller gödselmedel,
6. införa för området främmande växt- eller djurart,
7. fiska i bäcken,
8. avverka levande eller döda träd, ta bort vindfällan eller utföra andra skogliga åtgärder inom markerat område på beslutskarta bilaga 1. Träd som faller över stig eller väg får kapas och dras åt sidan. Träd som faller in eller riskerar att falla in på tomt får kapas och dras åt sidan, framgår av markering (zon intill tomt) på karta bilaga 1,

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

9. anlägga väg, stig eller parkeringsplats,

BESLUT

Datum
2017-11-21

Beteckning
5112-24543 -2012
0188-02-038

10. på land eller i vatten spränga, schakta, utfylla, tippa eller bedriva annan verksamhet som väsentligen kan ändra områdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden. Föreskriften ska inte utgöra hinder mot att efter länsstyrelsens tillstånd vidtaga åtgärder som gynnar reproduktion av havsöring i Tullviksbäcken i den mån åtgärden inte negativt påverkar övriga naturvärden,
11. dra fram mark- eller luftledning eller vattenkabel,
12. inplantera fisk.

Undantag från föreskrifterna som inte framgår av föreskrifterna anges under punkt D nedan.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Inom den tillkommande delen av naturreservatet förpliktigas markägare, arrendator och annan innehavare av särskild rätt till marken tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. utmärkning av reservatets gränser samt uppsättning av reservatsskyltar och övriga upplysningsskyltar,
2. naturvårdande skötselåtgärder i form av ringbarkning av träd, röjning, frihuggning av enskilda träd,
3. naturvårdande skötselåtgärder för att vidmakthålla Tullviksbäckens betydelse för havsöring såsom rensning av ev. vandringshinder, flödeshinder, nyanläggning och restaurering av lekplatser, anläggande av små vattenkoncentrationer/dammar (avser Tullviksbäcken och dess närområde),
4. undersökningar av växt- och djurlivet och övriga naturförhållanden i reservatet,
5. bete, stängsling och underhåll av stängsel i del av området, se bilaga 1.

Skötselåtgärder beskrivs i skötselplan som bifogas beslutet, bilaga 5A.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken

Inom den tillkommande delen av reservatet är det förbjudet att:

- 1 förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, hacka, spränga, rista, måla eller dylikt,
- 2 störa djurlivet (tex genom att medvetet uppehålla sig i närheten av fågelbo eller klättra i boträd),
- 3 medföra hund eller annat husdjur som inte är kopplat,
- 4 framföra motordrivna fordon annat än på härför upplåtna vägar,
- 5 parkera, ställa upp husvagn eller släpvagn

BESLUT

Datum
2017-11-21

Beteckning
5112-24543 -2012
0188-02-038

- 6 tälta under längre tid än två dygn på samma plats utan markägarens tillstånd,
- 7 göra upp eld,
- 8 fiska i bäcken,
- 9 bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller att skada vegetationen i övrigt genom att gräva upp växter såsom ris, örter, mossor eller lavar eller ta bort vedlevande svampar.

Undantag från föreskrifterna anges under punkt D nedan.

D. Undantag från föreskrifterna

Föreskrifterna under A och C ovan ska inte gälla följande:

1. reservatsförvaltaren eller den som förvaltaren utser får utföra de åtgärder som behövs för reservatets skötsel och som anges i föreskrifterna B1 – B5,
2. jakträttsinnehavaren får använda lös hund vid jakt samt använda terrängskoter (t.ex. fyrhjulning) i samband med uttransport av fällt högvilt och rådjur,
3. innehavaren av ledningsrätt får utföra normalt underhåll av befintlig ledning med dess ledningsgata, avser även åtgärder för underhåll av nedgrävd fiber för bredband,
4. markägare eller innehavare av servitut att lägga upp mindre båt sommartid inom angivna områden på beslutskarta, bilaga 1,
5. väghållaren får underhålla befintlig väg och dess vägområde,
6. att Roslagsleden och befintliga stigar, se karta bilaga 1, får underhållas och hållas framkomliga,
7. att gruvhål stängslas, hålls stängslade och underhåll av dessa stängsel.

Föreskrifternas ikraftträdande

Föreskrifterna för den tillkommande delen av reservatet träder i kraft tre veckor efter den dag då författningen utkom från trycket i länets författningssamling.

Enligt bestämmelserna i 7 kap. 30 § andra stycket miljöbalken gäller ordningsföreskrifterna under C omedelbart även om de överklagas.

Skötsel och förvaltning

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 5A) med mål, riktlinjer och åtgärder för skötsel och förvaltning för den tillkommande delen av reservatet.

I enlighet med 2 § andra stycket förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. är Länsstyrelsen i Stockholms län förvaltare i naturvårdshänseende även för den tillkommande delen av reservatet.

BESLUT

Datum
2017-11-21

Beteckning
5112-24543 -2012
0188-02-038

Upplysningar

I reservatet gäller också övriga bestämmelser till skydd för naturmiljön. Bland dessa kan nämnas följande:

- Fridlysningsbestämmelserna. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259), med undantag för sådan jakt som är tillåten enligt samma lag. Vissa andra växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap. miljöbalken och artskyddsförordningen (2007:845).
- Enligt kulturmiljölagen (1988:950) ska enskilda såväl som myndigheter visa hänsyn och aktsamhet mot kulturmiljön. Den som planerar eller utför ett arbete ska se till att skador på kulturmiljön såvitt möjligt undviks och begränsas.
- Förbud mot nedskräpning enligt 15 kap. 30 § miljöbalken.
- Den 1 april 2015 infördes förbud mot att släppa ut toalettavfall från fritidsbåtar i hav, sjöar och inre vattendrag. Förbudet gäller alla fritidsbåtar, förutom de som är k-märkta. Hela Sveriges sjöterritorium omfattas enligt Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2012:13) om ändring i Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2010:96) om åtgärder mot förorening från fartyg.
- Strandskyddsbestämmelserna enligt 7 kap. miljöbalken.

SKÄLEN FÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT**Beskrivning av området**

Naturreservatet Tullviksbäcken utvidgas i och med detta beslut med cirka 41 hektar. Huvuddelen, 33 hektar, utgörs av skogsmark och cirka 7,5 hektar vattenområde - hav. En kortare sträcka av Tullviksbäckens södra gren ingår i den västra delen av området.

Skogen i området utgörs i huvudsak av gammal barrblandskog på och i anslutning till hållmarker där tall och gran är de trädslag som dominerar men med inslag av asp och björk. I den västra delen av området som tidigare nyttjats som ängs- och åkermark finns inslag av ek, lind och ask.

Skogen i området är den typiska för skärgårdsmiljöer med hållmarker där berget går i dagen, ofta bevuxna med tall, i en småskalig variation och mosaik med övergång till mer växtliga delar i sluttningar och flacka lägre liggande partier.

Skogsmiljön är rik på strukturer i form av gammal gran och tall, inslag av stående och liggande död ved i olika nedbrytningsstadier, inslag av fuktiga stråk med skvattram, delar med kalkpåverkad mark samt hållmarker med senvuxna träd med en välutvecklad hänglavsfloa. Skogsområdets västra del innefattar cirka 160 meter av Tullviksbäckens södra gren.

BESLUTDatum
2017-11-21Beteckning
5112-24543 -2012
0188-02-038

Artfynden i området innefattar bland annat violettgrå tagellav och aspgelelav. Bland signalarterna kan nämnas vårärt, sårläka, kattfotslav och motaggsvamp.

Stor del av området är upptaget i nyckelbiotopsinventeringen som nyckelbiotop. Reservatet ligger inom Stockholms skärgårds värdetrakt som beskrivs i Strategi för formellt skydd av skog i Stockholms län. Det ingår till del i område av riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § miljöbalken.

Reservatet ligger norr om Vaddö skjutfält, vars anläggningar och verksamhet är av riksintresse för totalförsvaret enligt 3 kap. 9 § miljöbalken. Reservatet ligger inom område som omfattas av krav på frihet från hinder i form av höga objekt.

Området ligger vidare inom riksintresse för rörligt friluftsliv samt högeexploaterad kust enligt 4 kap. miljöbalken.

Skogen i området ligger inom Stockholms skärgårds värdetrakt och är ett exempel på skärgårdsnaturskog som är en prioriterad skogstyp i värdetrakten. Vidare finns delar som utgörs av kalkbarrskog som även det är prioriterad skogstyp för bevarande i värdetrakten.

Ärendets beredning

Områdets naturvärden uppmärksammades vid nyckelbiotopsinventeringen. I samband med att en fastighet i området bytte ägare väcktes frågan om att avverka delar av skogsområdet. Skogsstyrelsen tog då upp frågan om skydd av den cirka 25 hektar stora nyckelbiotopen som låg i anslutning till Tullviksbäckens naturreservat.

Efter fältbesök och samråd med Naturvårdsverket inledde Länsstyrelsen år 2009 diskussioner med markägarna i syfte att bilda ett naturreservat för att bevara skogsområdet och vidmakthålla dess betydelse för den mångfald av arter som är knutna till gammal skog. Avtal om intrångsersättning har därefter tecknats med berörda markägare och ersättningarna har betalats ut.

Reservatsförslaget har enligt 24, 25 och 26 §§ förordningen om områdesskydd m.m. sänts för samråd till markägarna, Norrtälje kommun, Skogsvårdsstyrelsen, Försvarmakten samt till övriga sakägare. Samråd med Naturvårdsverket har tidigare ägt rum i samband med uppgörelserna om intrångsersättning. Följande synpunkter har inkommit i samrådet.

Kommunen framhåller i sitt yttrande att reservatet är förenligt med gällande översiktsplan, att det inte berör några pågående bygglovsärenden, samt att det bidrar till att nå en långsiktigt ekologiskt hållbar samhällsutveckling enligt kommunens verksamhetsplan. Skogsstyrelsen och Försvarmakten har inte haft något att erinra mot förslaget.

Vattenfall har lämnat synpunkter på deras möjligheter till skötsel och underhåll av ledning och ledningsgata i området och att beslutsunderlaget bör förtydligas och kompletteras.

Eva och Sami Palo vars fastighet Fjäll 2:52 till stor del omges av reservatsområdet, anser att reservatets gräns ska ändras så att deras servitut för bad och båtplats,

BESLUT**Datum**
2017-11-21**Beteckning**
5112-24543 -2012
0188-02-038

som berör Fjäll 2:29, förblir utanför reservatet. De menar att Länsstyrelsen har brustit i sin information då frågan om skydd av skog på omgivande fastigheter aktualiserades med hänsyn tagen till fastighetens servitut. Vidare önskar de att gränsen ändras så att ett cirka 0,9 hektar stort område söder om fastigheten inte ska ingå i reservatet med hänsyn till bland annat att reservatsmarkeringar intill tomtmarken uppfattas som påträngande. De önskar också att det tydligt ska framgå av beslutet en zon motsvarande en trädhöjd runt fastigheten där de av säkerhetsskäl ska kunna gallra/rensa/sköta för att på så sätt inte riskera skador och olyckor nu och i framtiden.

Länsstyrelsens bedömning

Den varierande och av modernt skogsbruk opåverkade naturskogen i området har höga naturvärden och hyser rödlistade arter och andra arter som visar på områdets naturvärde. Skogsavverkning och annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden skulle äventyras. Med anledning av detta bedömer Länsstyrelsen att naturreservatet bör utvidgas med nu aktuellt område för att därigenom bevara områdets värden.

Syfte, föreskrifter och skötselplan för den ursprungliga delen av Tullviksbäckens naturreservat bör gälla även i fortsättningen. För den tillkommande delen av naturreservatet bör nytt syfte, nya föreskrifter och skötselplan beslutas.

Angående Vattenfalls synpunkter menar Länsstyrelsen att undantaget under D 3 medger att normalt underhåll görs samt att akuta fel av ledning inom reservatet kan åtgärdas. Ska luftledningen dras i ny sträckning eller grävas ned erfordras dock Länsstyrelsens tillstånd vilket framgår av föreskrift A10. Länsstyrelsen ser positivt på att Vattenfall avser utöva rättigheterna så att området inte betungas mer än nödvändigt.

Angående förslag till gränsändring med anledning av servitut för bad och båtplats till förmån för Fjäll 2:52 som belastar Fjäll 2:29 menar Länsstyrelsen att gränsen inte behöver ändras då beslutet inte förhindrar att servitutsområdet fortsatt kan användas för bad och som båtplats. Angående önskemålet om att undanta ett område söder om fastigheten på intilliggande fastighet Fjäll 2:29 ser Länsstyrelsen ej skäl att ändra på gränsen bland annat för att området ligger på grannfastighet där en överenskommelse om att skydda området finns och dels att ett syfte med reservatet är att kustzonen ska vara tillgänglig för allmänhetens friluftsliv. Beslutet har förtydligats med en markering, zon intill tomt, på beslutskartan, bilaga 1, för att tydliggöra var åtgärder för att förebygga eventuella skador av träd som faller eller riskerar att falla in på angränsande tomt och därtill hörande byggnader får vidtas.

Förenlighet med översiktsplan och hushållningsbestämmelser

Länsstyrelsen bedömer att reservatet är väl förenligt med gällande översiktsplan för Norrtälje kommun, antagen 2013, samt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken.

BESLUT**Datum**
2017-11-21**Beteckning**
5112-24543 -2012
0188-02-038**Miljökvalitetsmål**

Skydd av områdets skog bidrar till att uppfylla miljökvalitetsmålen *Levande skogar* och *Ett rikt växt- och djurliv*. Det sker genom att skyddsvärd skogsmark som är livsmiljö för rödlistade arter får ett långsiktigt skydd enligt miljöbalken samt att mängden naturskogsstrukturer därigenom kommer att öka i området.

Intresseprövning

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och bevara ovanstående naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området, att förordna om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bland annat omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

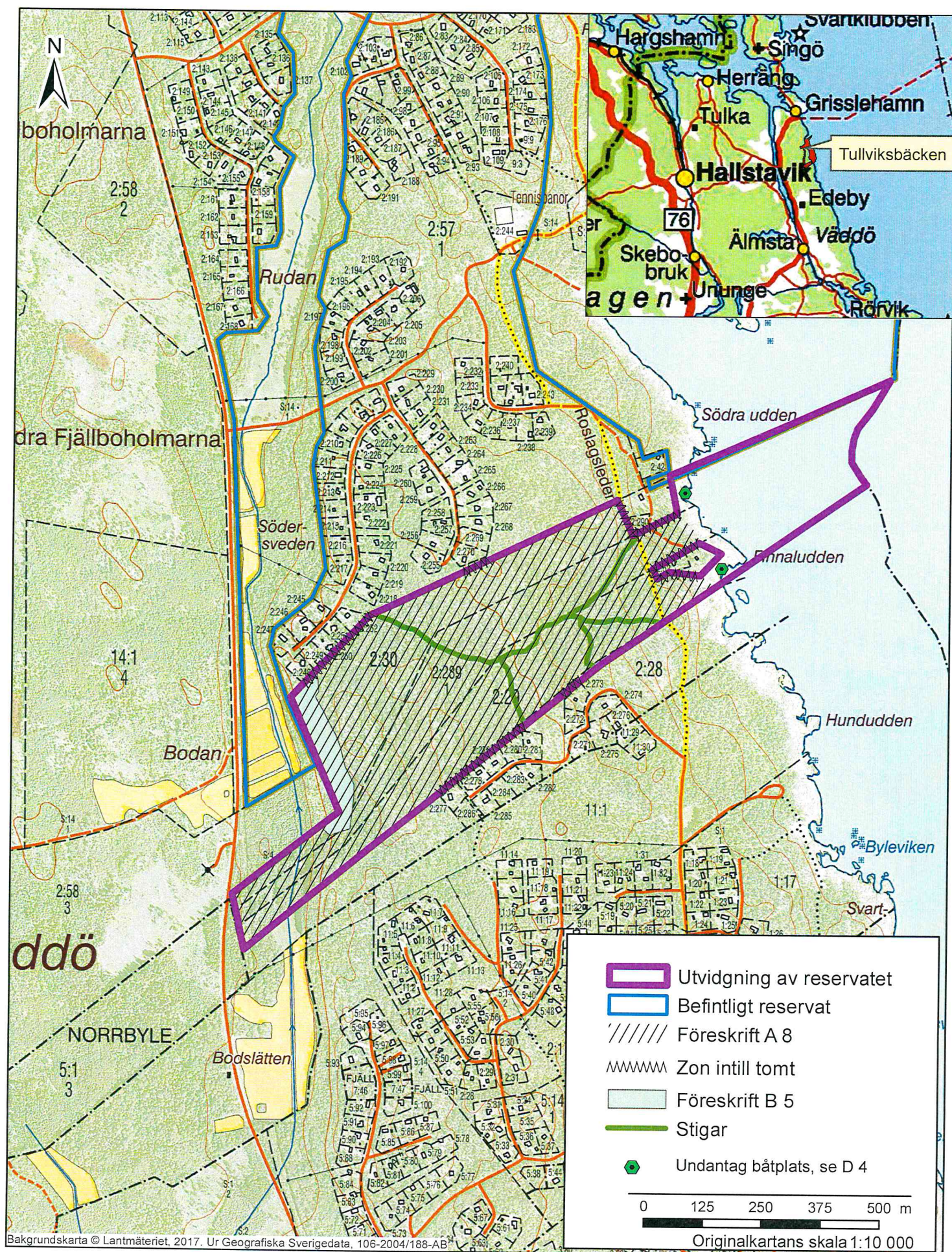
Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljö- och energidepartementet, se bilaga 6.

Beslutet har fattats och godkänts digitalt av vik. landshövding Åsa Ryding med miljöhandläggare Ulf Birgersson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också miljödirektör Göran Åström, samhällsbyggnadsdirektör Patrik Åhnberg och länsassessor Tina Stuube deltagit.

Bilagor

1. Beslutskarta. Utvidgning av naturreservatet Tullviksbäcken.
2. Karta över reservatets utsträckning efter beslut om utvidgning.
3. Beslut om inrättande av naturreservatet Tullviksbäcken i Norrtälje kommun (1989-02-01 med beteckning 11.121-91-71). Endast beslut, ej skötselplan.
4. Beslut om tillägg i reservatsföreskrifterna om vad allmänheten har att iaktta inom naturreservatet Tullviksbäcken, Norrtälje kommun (1999-04-09 med beteckning 18510-1997-2857).
- 5A. Skötselplan för den del reservatet utvidgas med.
- 5B. Skötselkarta för den del reservatet utvidgas med.
6. Hur man överklagar

Utvidgning av Tullviksbäckens naturreservat

Karta över reservatets utsträckning efter beslut om utvidgning

